

Brussell, 28.9.2023
COM(2023) 547 final

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-KUNSILL

dwar is-sejbiet ewlenin tar-rieżami tar-Regolament tal-Kunsill (UE) 2022/2576 tat-19 ta' Diċembru 2022, fid-dawl tas-sitwazzjoni ġenerali tal-provvista tal-gass fl-Unjoni

SOMMARJU EŻEKUTTIV

Koordinazzjoni ahjar tax-xiri tal-gass (Kapitolu II)

Skont ir-Regolament u bl-għajjnuna ta' fornitur tas-servizzi, il-Kummissjoni fasslet u nediet il-mekkaniżmu tax-xiri kongunt imsejjaħ **AggregateEU**, li mill-14 ta' Lulju 2023 'il quddiem kiseb ir-rizultati li ġejjin:

	L-ewwel ciklu April/Mejju 2023	It-tieni ciklu Ġunju/Lulju 2023	Rizultati kumulattivi
<i>Status</i>	<i>Magħluq</i>	<i>Magħluq</i>	<i>[Għaddej]</i>
Sottoskrizzjonijiet (<i>total</i>)	120	154	-
Domanda aggregata	11.6 biljun metru kubu (bcm)	15.9 bcm	27.5 bcm
Offerti tal-provvista	18.7 bcm	15.2 bcm	33.9 bcm
Domanda mqabbla	10.9 bcm	12 bcm	22.9 bcm

Il-Kummissjoni implimentat ukoll miżuri akkumpanjatorji kif jeżiġi r-Regolament, inkluż dwar it-trasparenza u l-iskambju tal-informazzjoni, il-governanza tal-Pjattaforma tal-Energija tal-UE u l-użu obbligatorju ta' **AggregateEU**.

Il-Kummissjoni jidhrilha li l-Pjattaforma tal-Energija tal-UE kkontribwiet għall-isforz tad-diversifikazzjoni u l-mili tal-ħażniet tal-Unjoni qabel l-istaġun tat-tishin tal-2023-2024. **AggregateEU** fetaħ opportunità addizzjonali lix-xerrejja Ewropej biex iwettqu akkwisti kongunti tal-gass mingħand fornituri affidabbli bi prezzijiet kompetittivi kif ukoll bi trasparenza tas-suq fuq id-domanda u l-provvista, filwaqt li għenu biex tonqos il-volatilità tas-swieq.

Il-fatt li l-volumi totali aggregati tul l-ewwel żewġ cikli waħedhom irduppjaw l-aggregazzjoni tad-domanda obbligatorja, wera li l-atturi tas-suq qiesu li l-mekkaniżmu tax-xiri kongunt hu utli ħafna fil-kuntest tal-kriżi.

Miżuri li jtejbu l-użu tal-faċilitajiet tal-LNG, tal-faċilitajiet tal-ħżin tal-gass u tal-pipelines (Kapitolu II – Taqsima 3)

Ir-Regolament fih dispożizzjonijiet li jżidu t-trasparenza u jiffaċilitaw il-kummerċ sekondarju fil-kapaċitajiet tal-ħżin tal-LNG u tal-gass, jippermettu l-użu effiċjenti tal-faċilitajiet tal-LNG u tal-ħżin u tal-pipelines (eż. minħabba kongestjoni). Iż-żieda fit-trasparenza tipprovdi perspettiva iżjed komprensiva tas-swieq tal-LNG u tal-ħżin fl-UE, u użu aktar effiċjenti ta' dawn l-infrastrutturi.

Miżuri li jevitaw prezzijiet eċċessivi tal-gass u volatilità eċċessiva fl-istess jum fis-swieq tad-derivattivi tal-enerġija (Kapitolu III)

Rigward in-negozjar, ir-Regolament fih miżura għall-ġestjoni tal-volatilità eċċessiva fis-swieq tad-derivattivi tal-gass u tal-elettriku, filwaqt li jhares il-proċessi tal-formazzjoni tal-

prezzijiet. Il-kullar temporanju għaż-żieda fil-prezzijiet fl-istess jum hu mekkaniżmu għall-ġestjoni tal-volatilità maħsub biex jevita l-volatilità eċċessiva tal-prezzijiet u żidiet estremi fil-prezzijiet tas-suq tad-derivattivi tal-enerġija, iħares lill-operaturi tal-enerġija tal-UE minn ċaqliq qawwi 'l fuq fil-prezzijiet fl-istess jum u jgħinhom jiżguraw il-provvista tal-enerġija tagħhom fiż-mien medju.

Mill-adozzjoni tiegħu sal-lum, l-iżviluppi tas-swieq ma kinux jeżiġu li jiskatta biex jevita żidiet estremi fil-prezzijiet. F'dan il-kuntest, hu meħtieġ aktar monitoraġġ tas-swieq tal-komoditajiet tal-enerġija biex jinstab jekk hemmx bżonn estensjoni temporanja tal-mekkanizmi tal-ġestjoni tal-volatilità fl-istess jum (IVMs), peress li jeżistu incertezzi f'dawk is-swieq wara kriżi tal-enerġija u anki minħabba issikkar fis-swieq dinjin, kif ħareġ fid-dieher tul is-sajf tal-2023.

Miżuri fil-każ ta' emerġenza tal-gass (Kapitolu IV)

Ir-Regolament jikumplimenta temporanjament ir-Regolament dwar is-Sigurtà tal-Provvista tal-Gass¹, b'mod partikolari billi għamel il-mekkanizmu tas-solidarjetà applikabbli b'mod awtomatiku fin-nuqqas ta' ftehimiet bilaterali, u billi estenda l-mekkanizmu tas-solidarjetà għall-gass naturali likwifikat (LNG) u għall-volumi kritiċi tal-gass (CGV) għall-elettriku. Barra minn hekk, żdiedet dispożizzjoni li tiffacilita t-tnaqqis tad-domanda mill-klijenti protetti, kif ukoll dispożizzjoni li tissalvagwardja l-flussi transfruntieri.

F'Diċembru 2022, il-Kummissjoni wettqet sessjoni ta' Prattika Kongunta ta' solidarjetà mal-Istati Membri tal-UE u n-Network Ewropew tal-Operaturi tas-Sistemi tat-Trażmissjoni (ENTSO), li ttestjat ir-regoli u l-proċeduri ta' emerġenza, u l-mekkanizmu tas-solidarjetà.

Il-Kummissjoni tikkonkludi li l-kunċetti stabbiliti f'dan il-Kapitolu wrew li huma kunċetti utli fil-kuntest ta' mitigazzjoni ta' kriżi tal-gass u għal sforzi kontinwi jew futuri biex tonqos id-domanda.

¹ Ir-Regolament (UE) 2017/1938 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2017 dwar miżuri għas-salvagwardja tas-sigurtà tal-provvista tal-gass u li jhassar ir-Regolament (UE) Nru 994/2010

Introduzzjoni

Bi twegiba għat-tfixkil fis-suq dinji tal-enerġija kkawżat mill-invażjoni tar-Russja fl-Ukrajna, l-Unjoni Ewropea (UE) adottat il-Pjan REPowerEU biex tiffirka l-enerġija, tipproduci enerġija nadifa u tiddiversifika l-provvisti tal-enerġija tagħha halli żżid ir-reżiljenza strateġika tal-Ewropa u tagħmilha anqas dipendenti fuq l-importazzjonijiet tal-gass Russu.

F'April 2022, wara talba mill-Kunsill Ewropew, il-Kummissjoni nediet il-Pjattaforma tal-Enerġija tal-UE permezz tal-Pjan REPowerEU, bi tliet objettivi: (1) l-aggregazzjoni tad-domanda u x-xiri kongunt tal-gass, (2) l-aktar użu effiċjenti tal-infrastruttura eżistenti, (3) kuntatt internazzjonali.

Mill-bidu tal-gwerra 'l hawn, is-sitwazzjoni fis-suq tal-gass qed tkompli tmur għall-agħar. L-użu tal-provvista tal-gass lejn l-Ewropa bħala arma Russa ssikka s-suq u wassal għal żieda drammatika fil-prezzijiet tal-gass. Il-prezz medju bl-ingrossa fl-2022 kien aktar minn ħames darbiet oġhla mil-livell tiegħu ta' qabel il-kriżi, u saħansitra qabeż it-EUR 300/MWh fl-eqqel tal-kriżi fis-sajf tal-2022².

Din hi r-raġuni għalfejn fid-19 ta' Diċembru 2022, il-Kunsill adotta r-Regolament tal-Kunsill ta' emerġenza (UE) 2022/2576 biex itejjeb is-solidarjetà b'koordinazzjoni aħjar tax-xiri tal-gass, b'parametri referenzjarji affidabbli tal-prezzijiet u bi skambji tal-gass bejn il-fruntieri (ir-Regolament).

Dan ir-Regolament jipprovdi bażi ġuridika temporanja għal:

- koordinazzjoni aħjar tax-xiri tal-gass (Kapitolu II),
- miżuri li jevitaw il-prezzijiet eċċessivi tal-gass u l-volatilità eċċessiva fl-istess jum fis-swieq tad-derivattivi tal-enerġija (Kapitolu III),
- miżuri fil-każ ta' emerġenza tal-gass (Kapitolu IV).

L-Artikolu 30 tar-Regolament jiddikjara li *“sal-1 ta' Ottubru 2023, il-Kummissjoni għandha twettaq rieżami ta' dan ir-Regolament fid-dawl tas-sitwazzjoni ġenerali tal-provvista tal-gass lejn l-Unjoni u għandha tippreżenta rapport lill-Kunsill dwar is-sejbiet ewlenin ta' dak ir-rieżami. Il-Kummissjoni tista', abbażi ta' dak ir-rapport, tippromponi li ttawwal il-validità ta' dan ir-Regolament.”*

F'konformità ma' dan ta' hawn fuq, dan ir-rapport jiddeskrivi kif il-Kummissjoni implimentat ir-Regolament u jagħti ħarsa ġenerali lejn is-sejbiet ewlenin u l-konklużjonijiet riżultanti dwar id-dispożizzjonijiet tar-Regolament.

² Dan jgħodd kemm għall-futuri (bl-eqreb skadenza) tat-TTF (il-Faċilità għat-Trasferiment tat-Titolu) kif ukoll għall-ispot tat-TTF (ġurnata bil-quddiem).

RIEŻAMI TAL-KAPITOLU II (KOORDINAZZJONI AĦJAR TAX-XIRI TAL-GASS)

Il-Kummissjoni implimentat il-koordinazzjoni tax-xiri tal-gass (i) billi stabbiliet mekkaniżmu għar-rapportar tal-kuntratti tal-gass u tal-offerti biex is-swieq tal-gass isiru aktar trasparenti, u (ii) billi organizzat l-aggregazzjoni tad-domanda, is-sejthiet għall-offerti, it-tqabbil u t-twaqqif ta' mekkaniżmu għax-xiri kongunt tal-gass (il-mekkanizmu tax-xiri kongunt). Fir-rapport, il-Kummissjoni tippreżenta r-riżultati u d-*data* disponibbli fl-14 ta' Lulju 2023, li jkopru s-sejthiet għall-offerti u l-kuntratti notifikati sa dik id-data kif ukoll ir-riżultati tal-ewwel żewġ ċikli tal-aggregazzjoni tad-domanda u tas-sejthiet għall-offerti tal-mekkanizmu tax-xiri kongunt organizzati bl-appoġġ ta' AggregateEU³.

Il-koordinazzjoni tal-aggregazzjoni tad-domanda tal-gass u tas-sejthiet għall-offerti se tkompli sakemm jiskadi r-Regolament.

Rieżami tat-Taqsima 1 – Koordinazzjoni tax-xiri tal-gass fl-Unjoni (Artikoli 3 u 4)

1. Trasparenza u skambju tal-informazzjoni (Artikolu 3 tar-Regolament)

Il-kriżi tal-enerġija ħarġet fid-dieher id-dipendenza tal-UE fuq il-fjuwils fossili Russi u l-impatt detrimental tan-nuqqas ta' azzjoni kkoordinata mill-Istati Membri tal-UE li batew meta r-Russja biddlet il-provvista tal-gass f'arma u kkaġunat żidiet fil-prezzijiet u kriżi tas-sigurtà tal-provvista. Biex tonqos id-dipendenza tal-UE fuq il-provvisti tal-gass naturali Russu u jorħsu l-prezzijiet, kien kruċjali li ssir koordinazzjoni aħjar tax-xiri tal-gass mingħand il-fornituri esterni. Għalhekk, l-Artikolu 3 tar-Regolament⁴ għandu l-għan li jiżgura koordinazzjoni aħjar tax-xiri tal-gass fl-UE u s-solidarjetà enerġetika fost l-Istati Membri tal-UE. Dan għandu jinkiseb billi l-Kummissjoni jkollha perspettiva wiesgħa tas-sejthiet għall-offerti jew tal-kuntratti futuri dwar il-bejgħ u x-xiri tal-gass. Għal dan il-għan, il-kumpaniji tal-gass naturali jew il-kumpaniji li jużaw il-gass jeħtieġ jibagħtu notifiċi lill-Kummissjoni dwar kull offerta jew kuntratt futur li l-volum tiegħu jaqbeż il-5TWh/sena.

Skont l-Artikolu 3(2) tar-Regolament, jekk il-Kummissjoni jkun jidhrilha li hemm bżonn iżjed koordinazzjoni fis-sejthiet għall-offerti jew il-kuntratti (pereżempju jekk is-sejthiet għall-offerti jew il-kuntratti jaf jolqtu ħażin il-funzjonament tas-suq, is-sigurtà tal-provvista jew is-solidarjetà, jew jistgħu jkunu ta' ġid għall-mekkanizmu tax-xiri kongunt), il-Kummissjoni tista' toħroġ rakkomandazzjonijiet lil dawn il-kumpaniji wara li tinforma lill-Bord tat-Tmexxija *ad hoc* tal-Pjattaforma tal-Enerġija tal-UE.

³ AggregateEU hu mekkaniżmu tal-aggregazzjoni tad-domanda u tax-xiri kongunt imħaddem minn Prisma, il-fornitur tas-servizzi, permezz tal-Pjattaforma tal-Enerġija tal-UE f'konformità mar-Regolament tal-Kunsill 2022/2576.

⁴ L-Artikolu 3 jistipula li: "1. Għall-għan waħdani ta' koordinazzjoni aħjar, l-impriżi tal-gass naturali jew l-impriżi li jikkonsmaw il-gass stabbiliti fl-Unjoni jew l-awtoritajiet ta' Stati Membri, li jkun behsiebhom iniedu offerta għax-xiri tal-gass jew jifih n-negozjati ma' produtture jew fornituri tal-gass naturali minn pajjiżi terzi dwar ix-xiri tal-gass, ta' volum ta' aktar minn 5TWh/sena, għandhom jgħarrfu lill-Kummissjoni u fejn applikabbli lill-Istat Membru li fih huma stabbiliti dawk l-impriżi bil-konkluzjoni ta' kuntratt dwar il-forniment tal-gass jew memorandum ta' qbil jew bit-tnedija ta' offerta għax-xiri tal-gass."

Statistika dwar in-notifiki u r-rakkomandazzjonijiet tal-Artikolu 3

<i>Fl-14 ta' Lulju 2023</i>	Numru	Volum għall-konsenji fl-2023 (sigħat terawatt (TWh))	Volum għall-konsenji fl-2024 (TWh)	Volum għall-konsenji fl-2025 (TWh)
Notifiki riċevuti, li wasslu biex:	22	89.2	189.6	197.9
inħargu rakkomandazzjonijiet	2	11.05	25.5	25.5
ma kien hemm b'żonn l-ebda rakkomandazzjoni	20	78.15	164.1	172.4
tinbeda valutazzjoni	0	0	0	0

Il-Kummissjoni organizzat diversi modi aċċettabbli u siguri bl-istess mod għal sottomissjonijiet siguri tan-notifiki, kif previst fl-Artikolu 3 tar-Regolament. B'hekk seta' jiġi indirizzat it-tħassib tal-kumpaniji dwar is-sigurtà u l-kunfidenzjalità, filwaqt li l-Istati Membri tal-UE ġew informati f'konformità mar-rekwiżiti tal-kunfidenzjalità.

Sejbiet ewlenin: B'mod ġenerali, il-Kummissjoni jidhrilha li l-implimentazzjoni tal-Artikolu 3 wasslet għal aktar trasparenza fis-sejħiet għall-offerti u l-kuntratti ppjanati dwar il-bejgħ u x-xiri tal-gass għax tat perspettiva usa' lill-Kummissjoni tas-sejħiet għall-offerti futuri.

L-uniċi notifiki li wasslu għal rakkomandazzjonijiet skont l-Artikolu 3 tar-Regolament kienu notifiki ta' kumpaniji li kienu qed jippjanaw li jniedu sejħa għall-offerti. Waqt l-implimentazzjoni tar-Regolament kien hemm bosta sfidi: ċerti arrangamenti kummerċjali ġew notifikati wara l-fatt, u l-kumpaniji sabuha bi tqila jaqsmu informazzjoni kummerċjalment sensitiva. Partijiet mill-industrija qajmu wkoll dubji dwar l-interpretazzjoni tar-Regolament, b'mod partikolari dwar kemm ikun opportun li jsiru n-notifiki meta n-negożjati jkun għadhom għaddejjin.

Il-Kummissjoni ma tistax tivvaluta bi preċiżjoni kemm ma ġews ipprezentati notifiki fir-rigward tar-rekwiżiti tal-Artikolu 3. Dan għax l-aċċess għas-settijiet tad-*data* dwar l-arrangamenti kummerċjali ffirmati hu ristrett jew mhux komplut.

Konklużjoni: Il-prinċipju ta' obbligu li jiġu notifikati s-sejħiet għall-offerti jew il-kuntratti dwar il-bejgħ u x-xiri tal-gass sar mod ġdid kif tiżdied it-trasparenza u jkun evitat li jsiru offerti għoljin wisq. In-notifiki tal-kuntratti kienu problematiċi iżjed għax l-istadju ta' qabel il-kuntratt hu sensitiv ħafna għall-kumpaniji.

Kien aktar faċli li tiġi implimentata d-dispożizzjoni dwar in-notifiki bil-quddiem tas-sejħiet għall-offerti milli dik għan-notifiki tal-kuntratti. Barra minn hekk, meta wiehed iqis li AggregateEU jaħdem b'sejħiet għall-offerti, jidher li r-rakkomandazzjonijiet mahruġa mill-Kummissjoni jkunu rilevanti aktar meta jiġu indirizzati lill-kumpaniji li jkunu qed jippjanaw sejħiet għall-offerti li jistgħu jsiru permezz ta' AggregateEU.

Tagħlima oħra meħuda hi li t-twessigh tal-aċċess tal-Kummissjoni għal sett usa' tad-*data* dwar l-arrangamenti kummerċjali ffirmati (b'*data* aggregata u anonimizzata) għandu, min-naħa tiegħu, iwassal għal infurzar aħjar tal-obbligu li jiġu notifikati l-kuntratti u s-sejħiet għall-offerti, u għal valutazzjoni aktar bir-reqqa tal-impatt ta' sejħiet għall-offerti jew kuntratti individwali.

2. Bord tat-Tmexxija *ad hoc* (Artikolu 4 tar-Regolament)

Il-Kummissjoni stabbiliet Bord tat-Tmexxija *ad hoc* permezz tad-Deciżjoni tal-Kummissjoni tat-13 ta' Jannar 2023 (C(2023) 407 final⁵). Il-Bord tat-Tmexxija *ad hoc* adotta r-Regoli tal-Proċedura tiegħu fis-16 ta' Frar 2023 u saru sitt laqgħat sal-14 ta' Lulju 2023.

Il-Bord tat-Tmexxija *ad hoc* hu presedut mill-Viċi President Eżekuttiv Maroš Šefčovič u l-membri tiegħu huma rappreżentanti ta' livell għoli mahtura mill-awtoritajiet tal-Istati Membri. Is-Segretarjat tal-Komunità tal-Energija jipparteċipa bħala osservatur u l-Partijiet Kontraenti tal-Komunità tal-Energija jipparteċipaw fil-laqgħat dwar kwistjonijiet ta' tħassib reċiproku, meta jiġu mistiedna.

Il-Bord tat-Tmexxija *ad hoc* ġie stabbilit biex jiffaċilita l-koordinazzjoni tal-mekkaniżmu tax-xiri kongunt, b'mod partikolari l-aggregazzjoni tad-domanda. Il-Kummissjoni jehtieg ukoll tikkonsulta lill-Bord tat-Tmexxija *ad hoc* dwar l-abbozzi tar-rakkomandazzjonijiet tagħha skont l-Artikolu 3(2), u tinformah dwar l-effett tal-parteeċipazzjoni tal-kumpaniji inkwistjoni fil-mekkaniżmu tax-xiri kongunt.

Sejbiet ewlenin: Il-Kummissjoni jidhrilha li l-Bord tat-Tmexxija *ad hoc* qeda dmiru bis-sħiħ u ffaċilita l-koordinazzjoni tal-mekkaniżmu tax-xiri kongunt fil-livell nazzjonali, inkluż l-aggregazzjoni tad-domanda. Il-membri u l-osservaturi tal-Bord tat-Tmexxija *ad hoc* qdew rwol strumentali biex jinżamm appoġġ politiku sod u kontinwu għall-Pjattaforma tal-Energija tal-UE, jiġi promoss il-mekkaniżmu tax-xiri kongunt, u tingħata l-informazzjoni lill-istituzzjonijiet nazzjonali rispettivi tagħhom u lill-kumpaniji kkonċernati. Id-diskussjonijiet nazzjonali organizzati mill-membri tal-Bord tat-Tmexxija *ad hoc* kienu strumentali għall-mobilizzazzjoni tan-naħa tad-domanda u għall-koordinazzjoni tal-parteeċipazzjoni tal-industriji intensivi fil-gass u fl-enerġija. Impenjaw ruħhom b'mod attiv ukoll ma' istituzzjonijiet finanzjarji nazzjonali (banek promozzjonali nazzjonali u aġenziji tal-kreditu tal-esportazzjoni) biex iqisu kif jistgħu jiksbu u jiżguraw garanziji lix-xerrejja li ma jkollhomx affidabbiltà kreditizja biżżejjed.

Il-membri u l-osservaturi tal-Bord tat-Tmexxija *ad hoc* iddiskutew regolarment l-aspetti ewlenin kollha tal-Pjattaforma tal-Energija tal-UE, qasmu l-aqwa Prattiki, u taw rispons siewi dwar kwistjonijiet relatati mal-implimentazzjoni tal-mekkaniżmu tax-xiri kongunt. L-Istati Membri tal-UE ddiskutew ukoll l-applikazzjoni tar-Regolament, b'mod partikolari l-aggregazzjoni tad-domanda obligatorja.

Il-membri tal-Bord tat-Tmexxija *ad hoc* ġew ikkonsultati wkoll dwar abbozzi tar-rakkomandazzjonijiet maħruġa fir-rigward tal-Artikolu 3 tar-Regolament (ara t-Taqsima preċedenti hawn fuq għal aktar dettalji). Madankollu, ir-rispons miksub kien pjuttost limitat u japplika biss għal għadd limitat ta' rakkomandazzjonijiet.

Konklużjoni: L-operat tal-Bord tat-Tmexxija *ad hoc* kien strumentali biex tirnexxi l-implimentazzjoni tal-mekkaniżmu tax-xiri kongunt. Dan żgura xiri aktar sod mill-Istati Membri tal-UE u l-parteeċipazzjoni wiesgħa tal-industrija.

⁵ Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni tinsab hawn: [Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni tat-13 ta' Jannar 2023 li tistabbilixxi l-Bord tat-Tmexxija *ad hoc* biex jiffaċilita l-koordinazzjoni tal-aggregazzjoni tad-domanda u x-xiri kongunt tal-gass 2023/C 48/05.](#)

Rieżami tat-Taqsima 2 – Aggregazzjoni tad-domanda u xiri kongunt (Artikoli 5 sa 11 tar-Regolament)

3. Aggregazzjoni tad-domanda u xiri kongunt (Artikoli 5 sa 8 tar-Regolament)

i. AggregateEU: l-ghażla tal-fornitur tas-servizzi

Il-Kummissjoni fasslet u implimentat il-mekkanizmu tax-xiri kongunt bl-ghajjnuna tal-Pjattaforma Ewropea tal-Kapaċità PRISMA GmbH, magħzula bhala fornitur tas-servizzi f'konformità mar-Regolament.

Sejbiet ewlenin: Il-Kummissjoni jidhrilha li d-dispożizzjonijiet tar-Regolament dwar l-ghażla u l-ikkuntrattar tal-fornitur tas-servizzi ppermettew il-ħatra ta' fornitur tas-servizzi kkwalifikat biex jiddisinja, jizviluppa, jopera u jhaddem AggregateEU.

Iggwidata mill-Kummissjoni bhala awtorità kontraenti u b'kooperazzjoni kontinwa magħha, PRISMA nediet AggregateEU fil-ħin biex jimtlew il-ħażniet tal-UE bi thejjija għall-istaġun tat-tishin 2023/2024.

F'anqas minn 3 xhur, PRISMA ddisinjat, żviluppat u nediet il-mekkanizmu tax-xiri kongunt – b'ingranaġġ ta' kapaċitajiet u għodod eżistenti għall-allokazzjoni tal-kapaċità tal-pipelines – f'konformità mad-dispożizzjonijiet dwar l-ispeċifikazzjoni tas-sejhiet għall-offerti u l-obiettivi tar-Regolament. Ir-Regolament ma jindikax b'mod esplicitu kif irid jiġi implimentat il-mekkanizmu tax-xiri kongunt, iżda s'issa l-Kummissjoni u PRISMA ħadu ħsieb l-aspetti li ġejjin:

- Stabbilew il-mekkanizmu AggregateEU skont id-disinn u l-gwida tal-Kummissjoni.
- Irreġistraw parteċipanti fil-pjattaforma PRISMA skont standards tal-industrija u pprocessaw is-sottoskrizzjonijiet ma' AggregateEU, skont il-kriterji tal-eskluzjoni stabbiliti fl-Artikoli 8 u 9 tar-Regolament. Sal-14 ta' Lulju 2023, aktar minn 150 kumpanija ġew irreġistrati ma' AggregateEU.
- Organizzaw ċikli ta' aggregazzjoni tad-domanda biex il-kumpaniji jkunu jistgħu jistabbilixxu d-domandi tagħhom fid-dettall, inkluż l-informazzjoni kollha meħtieġa dwar il-volumi, il-ħinijiet ippjanati u l-punti tat-twassil – ara t-tabella taħt il-punt iii (AggregateEU: riżultati inizjali).
- Għaqqdu gabra ta' offerti mingħand il-bejjiegħa u qablu l-aktar offerti kompetittivi mad-domanda aggregata, billi allokaw offerti prorata fil-każ ta' nuqqas ta' provvista – ara t-tabella taħt il-punt iii (AggregateEU: riżultati inizjali).
- Ġabru informazzjoni dwar l-istatus tan-negozjati u l-ikkuntrattar tal-pożizzjonijiet imqabbla bejn ix-xerrejja u l-bejjiegħa.

Biex l-operat ta' AggregateEU jingieb konformi mal-prattiki u mal-istandards tan-negozju, u tkun żgurata l-aċċettazzjoni wiesgħa tagħha mill-industrija, il-mekkanizmu ġie żviluppat b'kooperazzjoni mill-qrib mal-industrija u mal-partijiet ikkonċernati rrapprezentati fil-Grupp Konsultattiv tal-Industrija. Dan il-grupp informali ta' esperti, magħmul minn 27 kumpanija tal-UE u 11-il osservatur b'esperjenza fil-kummerċ tal-gass fis-swieq dinjin, kien il-forum ewlieni għall-industrija biex tinvolvi ruħha, jidher li kien utli ħafna biex id-diskussjonijiet tas-servizzi li jridu jiġu żviluppati f'AggregateEU ikunu jinkludu perspettiva industrijali.

L-involvement ta' PRISMA, fit-tmexxija ta' waħda mill-pjattaformi ewlenin tal-Ewropa għan-negożjar tal-kapaċità tal-gass, kellu rwol sinifikanti biex ikunu żgurati l-kredibbiltà tal-mekkanizmu tax-xiri kongunt u l-fiduċja u l-kunfidenza tal-atturi industrijali fil-process, speċjalment fir-rigward tal-protezzjoni tas-sigrieti kummerċjali.

Konklużjoni: L-appoġġ tal-fornitur tas-servizzi kien strumentali biex l-implimentazzjoni tal-Kummissjoni tal-mekkanizmu tax-xiri kongunt tirnexxi fiż-żmien meħtieġ.

Iżda meta wiehed iqis l-implimentazzjoni tas-servizz mill-perspettiva tar-Regolament, kien jagħmel aktar sens li kieku d-dispożizzjonijiet tiegħu dwar il-kriterji tal-għażla taw prijorià lid-deskrizzjoni tas-servizzi flok lir-rekwiżiti tekniċi tal-għodda tal-IT.

ii. Iddisinjar ta' AggregateEU

Id-disinn ta' AggregateEU kelli l-għan ewlieni li jippermetti l-aggregazzjoni tad-domanda, l-organizzazzjoni ta' ċiklu ta' sejhiet għall-offerti mingħand il-fornituri internazzjonali tal-gass, u t-qabbil tad-domanda mal-offerti tal-fornituri.

Il-Kummissjoni u l-fornitur tas-servizzi implimentaw AggregateEU billi organizzaw ċikli ta' sejhiet għall-offerti, li lkoll imxew hekk:

Sejbiet ewlenin: Tul il-perjodu vvalutat, il-kumpaniji kbar kienu ġeneralment aktar lesti mill-kumpaniji żgħar li jipparteċipaw f'AggregateEU. S'issa, b'kollox f'AggregateEU hemm iżjed minn 150 kumpanija ta' daqsijiet differenti u minn madwar il-katina tal-provvista kollha.

Il-parteċipanti apprezzaw il-grad tal-flessibbiltà li jipprovdi AggregateEU u jidher li dan ma għandux effett fixkiel fuq il-mekkanizmi tas-suq. B'mod partikolari, apprezzaw it-tipi ta' prodotti disponibbli (it-twassil lejn il-punti tal-ibbilanċjar nazzjonali jew it-terminals tal-gass naturali likwifikat (LNG)) u l-profil u d-dati tat-twassil ta' kull xahar.

Xi parteċipanti apprezzaw ukoll il-possibbiltà li jagħmlu offerta u mbagħad jirtiraw id-domanda, u l-possibbiltà li jkunu involuti f'negożjati ma' kontropartijiet korrispondenti b'termini differenti minn dawk sottomessi f'AggregateEU. Min-naħa l-oħra, minflok in-natura volontarja attwali tiegħu, xi atturi tas-suq oħrajn u awtoritajiet nazzjonali talbu li AggregateEU jeżiġi domanda aktar vinkolanti mingħand ix-xerrejja u offerti mingħand il-fornituri.

Wara l-ewwel ciklu tas-sejhiet għall-offerti, xi parteċipanti talbu adattamenti biex jissodisfaw aħjar ix-xejriet tal-konsum tagħhom. Il-flessibilità u d-disinn tal-qafas regolatorju ppermettew lill-Kummissjoni tindirizza parzjalment dawn it-talbiet u tkompli ttejjeb il-funzjonament ta' AggregateEU billi timmodifika u taġġorna l-karatteristiċi bejn iċ-ċikli tas-sejhiet għall-offerti. Pereżempju, bi twegiba għal talbiet mingħand xi parteċipanti mill-industrija intensiva fl-enerġija, l-aħħar dati tat-twassil fit-tieni ciklu tas-sejhiet għall-offerti ġew estiżi għal 20 xahar, jiġifieri sa Marzu 2025.

Madankollu, in-nuqqas ta' bażi ġuridika soda għar-rappurtar tal-kuntratti mill-parteċipanti wasal għal rispons ġeneralment limitat dwar il-kuntratti li jkunu qed jiġu konklużi.

Fl-aħħar, il-limitazzjoni ġeografika għall-parteċipazzjoni f'AggregateEU min-naħa tax-xerrejja kienet problematika għal xi organizzazzjonijiet korporattivi kbar li jiddependu fuq sussidjarji inkorporati fir-Renju Unit, fl-Iżvizzera jew fiż-Żona Ekonomika Ewropea.

Konkluzjoni: B'mod ġenerali, kif jikkonferma l-livell tajjeb ta' parteċipazzjoni tax-xerrejja u tal-bejjiegħa fil-mekkaniżmu tax-xiri kongunt u r-riżultati tal-ewwel żewġ ċikli, fil-biċċa l-kbira tagħhom il-parteċipanti apprezzaw id-disinn ta' AggregateEU, tas-servizzi li joffri u tar-risponsività tal-Kummissjoni u tal-fornitur tas-servizzi għat-talbiet tagħhom. Il-biċċa l-kbira tal-Istati Membri tal-UE esprimew l-apprezzament tagħhom ukoll waqt il-laqgħa tal-Bord tat-Tmexxija *ad hoc* tal-Pjattaforma tal-Enerġija tal-UE, hekk ukoll għamlet l-industrija waqt bosta skambji (inkluż waqt il-laqgħat tal-Grupp Konsultattiv tal-Industrija).

Ir-rappurtar mill-parteċipanti dwar ir-riżultati tal-istadji tan-negozjati u tal-ikkuntrattar seta' kien aktar dettaljat. Dan aktarx kien jgħin biex jitkejlu aħjar l-effettività u s-suċċess ta' AggregateEU.

iii. AggregateEU: riżultati inizjali

Sal-14 ta' Lulju 2023, il-Kummissjoni kienet nediet żewġ ċikli ta' sejhiet għall-offerti bir-riżultati li ġejjin:

	L-ewwel ciklu April/Mejju 2023	It-tieni ciklu Ġunju/Lulju 2023	Riżultati kumulattivi
<i>Status</i>	<i>Magħluq</i>	<i>Magħluq</i>	-
Sottoskrizzjonijiet (<i>total</i>)	120	154	154
Domanda aggregata	11.6 biljun metru kubu (bcm)	15.9 bcm	27.5 bcm
Offerti tal-provvista	18.7 bcm	15.2 bcm	33.9 bcm
Domanda mqabbla	10.9 bcm	12 bcm	22.9 bcm

Sal-aħħar tal-2023 mistennija jitnedew aktar ċikli ta' sejhiet għall-offerti.

Sejbiet ewlenin: F'konformità mal-Artikolu 8 tar-Regolament, il-parteċipazzjoni fil-mekkaniżmu tax-xiri kongunt permezz ta' AggregateEU fuq in-naħa tax-xerrejja kienet disponibbli għall-kumpaniji stabbiliti fl-UE u għall-Partijiet Kontraenti tal-Komunità tal-Enerġija. Il-parteċipazzjoni min-naħa tal-bejjiegħa kienet miftuħa għall-kumpaniji kollha. Għax-xerrejja u għall-bejjiegħa, ġew esklużi l-kumpaniji li għandhom xi rabta mal-Federazzjoni Russa jew li huma soġġetti għall-miżuri restrittivi tal-UE adottati fid-dawl tal-azzjonijiet tar-Russja fl-Ukrajna.

Sal-14 ta' Lulju 2023 ġew sottoskritti b'kollox 154 kumpanija f'AggregateEU. Dan in-numru jinkludi kumpaniji stabbiliti fl-UE u kumpaniji stabbiliti fil-Partijiet Kontraenti tal-Komunità tal-Energija, b'mod partikolari mill-Ukrajna, mill-Moldova u mis-Serbja, li wrew interess sinifikanti f'AggregateEU u kienu attivi u rrappreżentati sew fiċ-ċikli tas-sejthiet għall-offerti. Il-biċċa l-kbira tal-kumpaniji kienu kumpaniji tal-gass u tan-negozju. Madankollu, anki l-utenti finali industrijali ġew irrappreżentati.

Ir-riżultati tal-ewwel żewġ ċikli tas-sejthiet għall-offerti waħedhom, li aggregaw 27.5 bcm ta' domanda, qabżu l-aggregazzjoni tad-domanda obligatorja stabbilita fir-Regolament (ta' 13.5 bcm).

Il-fornituri impenjaw ruħhom ukoll b'mod attiv b'offerti ta' 33,9 bcm tul l-ewwel żewġ ċikli, li wasslu għal ammont ġmielu ta' provvista żejda.

Il-mekkaniżmu tax-xiri kongunt kellu l-għan li jiftaħ opportunitajiet godda tas-suq u tan-negozju għax-xerrejja u għall-fornituri fl-Ewropa. Fil-kuntest tal-kriżi, dan ta għodda f'idejn l-atturi tas-suq biex isibu u jibnu relazzjonijiet kuntrattwali ma' kontropartijiet potenzjalment godda, u jakkwistaw gass b'kundizzjonijiet kompetittivi irrispettivament mid-daqs u x-xejriet tal-konsum tagħhom.

Il-proċess tar-rispons dwar il-mekkaniżmu tax-xiri kongunt għadu għaddej. Hemm indikazzjonijiet minn xi Stati Membri tal-UE u minn atturi tas-suq li l-mekkaniżmu tax-xiri kongunt ikkontribwixxa biex issaħħet is-sigurtà tal-provvista, u li xi drabi dan seta' għen biex il-prezzijiet jinżammu baxxi u tonqos il-volatilità tas-suq. Il-mekkaniżmu tax-xiri kongunt jidher ukoll li għen biex tiżdied it-trasparenza tas-suq (bl-iskoperta tal-offerti u tal-prezzijiet). Madankollu, xi Stati Membri tal-UE u atturi tas-suq kienu ħafna aktar kawti rigward il-valur miżjud tal-mekkaniżmu.

Il-mekkaniżmu tax-xiri kongunt ġie ddisinjat biex ikun ta' ġid partikolari għall-industriji intensivi fil-gass u għall-utenti finali iżgħar, halli jkunu jistgħu jiżguraw provvisti tal-gass bi prezzijiet kompetittivi billi jaħdmu direttament mal-produtturi u mal-esportaturi li joperaw fis-swieq tal-operaturi u tal-LNG.

Ftit xerrejja rrapportaw li l-mekkaniżmu tax-xiri kongunt għen biex jorħsu l-prezzijiet tal-gass tagħhom skont il-kuntratti eżistenti tagħhom konklużi barra AggregateEU. Ġew konklużi wkoll diversi kuntratti bis-saħħa tat-tqabbil li sar f'AggregateEU. Dawn jixhdu li l-offerti tal-fornituri f'AggregateEU kellhom prezzijiet kompetittivi. Fl-istess ħin, xi atturi tal-industrija indikaw li l-kwoti tal-prezzijiet riċevuti kienu oġhla jew daqs il-prezz tas-suq u li ma ġie attirat l-ebda sors ġdid tal-provvista meta mqabbla ma' dawk diġà magħrufa mill-partecipanti.

Konkluzjoni: AggregateEU qajjem l-interess ta' ħafna parteċipanti fis-suq, kif jixhdu l-volumi aggregati u offruti. L-ewwel żewġ ċikli tas-sejthiet għall-offerti ġew organizzati bejn April u Lulju 2023, meta s-sitwazzjoni fis-suq stabbilizzat meta mqabbla mas-sajf tal-2022. Il-fatt li l-volumi totali aggregati tul l-ewwel żewġ ċikli waħedhom irduppjaw l-aggregazzjoni tad-domanda obligatorja juri li l-atturi tas-suq dehrilhom li l-aggregazzjoni tad-domanda għall-gass hija utli ħafna fil-kuntest tal-kriżi. Din hija indikazzjoni li l-atturi tas-suq jaf ikun jinteressahom li jkollhom mekkaniżmu simili mħaddem b'mod volontarju.

4. Aspetti finanzjarji (Artikolu 8(3) tar-Regolament)

F'konformità mal-Artikolu 8(3) tar-Regolament, il-Kummissjoni vvalutat il-ħtieġa ta' appoġġ tal-likwidità, inkluż garanziji, għall-partecipanti f'AggregateEU, u organizzat attivitajiet ta' tixrid tal-għarfien bit-tir li tiżgura dan l-appoġġ. L-attivitajiet iffokaw fuq (i) id-definizzjoni tal-ħtiġijiet ta' dawk kollha kkonċernati u tal-prodotti finanzjarji biex ikunu jissodisfaw bl-aħjar mod dawn il-ħtiġijiet u (ii) l-ħolqien ta' network ta' istituzzjonijiet finanzjarji pubbliċi li lesti jipprovdu dawn il-prodotti.

Pereżempju, garanziji fil-forma ta' ittra standard tal-kreditu, jaqdu prinċipalment il-ħtiġijiet tal-kumpaniji żgħar tal-gass biex ikunu jistgħu jindirizzaw kwistjonijiet ta' affidabbiltà kreditizja, u tal-kumpaniji intensivi fl-enerġija li ma jkollhomx esperjenza preċedenti fil-mod kif jaħdem is-suq dinji tal-gass u li jkun għadhom ma stabbilew l-ebda relazzjoni mal-fornituri. Il-garanziji jaqdu rwol importanti biex ikun żgurat li l-kumpaniji kollha involuti f'AggregateEU, irrispettivament mill-profil tagħhom u mill-oqsma li joperaw fihom, ikunu jistgħu jaħtfu kull opportunità tal-mekkanizmu tax-xiri kongunt.

Il-kuntatt organizzat fil-livell politiku u tal-esperti kien jinkludi bosta laqgħat multilaterali u bilaterali u jiffoka fuq suġġetti speċifiċi organizzati mal-istituzzjonijiet finanzjarji Ewropej, mal-banek u mal-istituzzjonijiet promozzjonali nazzjonali u mad-diversi assoċjazzjonijiet tagħhom, bħall-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Investituri fit-Tul u l-Unjoni ta' Berna, kif ukoll diskussjonijiet dwar suġġetti speċifiċi waqt sessjonijiet taż-ħidma u laqgħat ta' gruppi reġjonali fl-Istati Membri tal-UE.

Il-membri tal-Bord tat-Tmexxija *ad hoc* tal-Pjattaforma tal-Enerġija tal-UE kellhom sehem importanti għax għenu lill-Kummissjoni tivvaluta l-ħtiġijiet tal-garanziji tal-kumpaniji Ewropej stabbiliti fit-territorji tagħhom, li kienu attivi f'AggregateEU, u għenu biex isir kuntatt mal-istituzzjonijiet finanzjarji nazzjonali.

In-network kien magħmul hekk:

<i>Fl-14 ta' Lulju 2023</i>	Numru	Ismijiet
Istituzzjonijiet finanzjarji pubbliċi	8	-
Istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali	1	Il-Bank Ewropew għar-Rikostruzzjoni u l-Iżvilupp ⁶
Banek promozzjonali nazzjonali	3	<i>BGK</i> (il-Polonja) <i>Finnvera</i> (il-Finlandja) <i>Instituto de Crédito Oficial</i> (Spanja)
Aġenziji tal-kreditu għall-esportazzjoni	4	<i>Eksfin</i> (in-Norveġja) <i>Exim Bank Românească</i> (ir-Rumanija) <i>Exim Bank Slovakia</i> (is-Slovakkja) <i>SACE</i> (l-Italja)

B'dan il-mod, AggregateEU seta' jagħti informazzjoni dwar il-prodotti finanzjarji disponibbli għall-partijiet ikkonċernati abbażi tal-valutazzjoni tal-Kummissjoni.

Sejbiet ewlenin: In-network lahaq kopertura ġeografika tajba, speċjalment bl-involviment tal-Bank Ewropew għar-Rikostruzzjoni u l-Iżvilupp u tal-Eksfin li kapaċi jipprovdu garanziji

⁶ Il-lista tal-pajjiżi tal-operazzjonijiet tal-BERŻ tinsab fuq <https://www.ebrd.com/where-we-are.html>.

għall-gass naturali lill-kumpaniji stabbiliti f'ħafna pajjizi. Xi istituzzjonijiet finanzjarji pubbliċi ma setgħux jipprovdu garanziji minħabba l-mandati tad-dekarbonizzazzjoni tagħhom, u/jew issuġġerew li tinholq garanzija sovrana tal-Kummissjoni jew tal-Bank Ewropew tal-Investment. Uħud qalu wkoll li kien hemm nuqqas ta' interess mix-xerrejja.

Konklużjoni: Jeħtieġ jitqies kif jistgħu jiġu previsti aktar sforzi biex jingħata appoġġ finanzjarju mfassal apposta u affordabbli⁷ fil-forma ta' garanziji u strumenti oħra. Dan jista' jiżgura parteċipazzjoni aktar attiva tal-kumpaniji żgħar tal-gass u tal-industrija intensiva fl-enerġija fil-mekkaniżmu tax-xiri kongunt, għax dawn għandhom ikunu l-benefiċjarji ewlenin tal-Pjattaforma tal-Enerġija tal-UE.

5. Provvisti tal-gass naturali esklużi mix-xiri kongunt (Artikolu 9 tar-Regolament)

Il-Kummissjoni implimentat l-Artikolu 9 tar-Regolament billi talbet lill-kumpaniji attivi f'AggregateEU biex jiffirmaw Dikjarazzjoni ta' Unur⁸ dwar il-konformità tagħhom mal-esklużjoni tal-gass naturali li joriġina mill-Federazzjoni Russa.

Sejbiet ewlenin: Il-parteciċipanti staqsew dwar id-definizzjoni tas-sjieda u l-kontroll⁹. Il-Kummissjoni kellha wkoll xi limitazzjonijiet tekniċi u prattiċi fil-valutazzjoni tal-orijini tal-gass naturali mqabbel f'AggregateEU. Il-Kummissjoni u PRISMA żguraw il-konformità bid-Dikjarazzjoni tal-Unur u bil-kontrolli kumplimentari meta meħtieġ (bħall-kontrolli tal-kontropartijiet u t-traċċar tal-LNG).

Konklużjoni: Il-Kummissjoni se tkompli tistinka biex tivverifika l-orijini tal-gass u timmonitorja l-esklużjoni tal-gass naturali mill-Federazzjoni Russa – billi tuża d-Dikjarazzjoni ta' Unur u, meta meħtieġ, b'aktar kontrolli.

6. Użu obligatorju ta' AggregateEU (Artikolu 10 tar-Regolament)

Abbażi tal-informazzjoni disponibbli fl-14 ta' Lulju 2023, 19-il Stat Membru tal-UE huma meqjusa li jissodisfaw l-obbligi tagħhom tal-aggregazzjoni tad-domanda skont l-Artikolu 10(2) tar-Regolament. Għal ħafna minnhom, id-domanda aggregata fl-ewwel żewġ ċikli waħedhom qabżet b'darbtejn, jew saħansitra b'aktar, il-volumi obligatorji tagħhom tal-aggregazzjoni tad-domanda.

⁷ Meta l-appoġġ finanzjarju, fil-forma ta' garanziji jew forum oħrajn, ikun jikkostitwixxi għajnuna mill-Istat, dan ikun soġġett għall-kontroll tal-għajnuna mill-Istat skont l-Artikoli 107 u 108 tat-TFUE.

⁸ Il-mudell rilevanti jinsab fuq <https://aggregateeu.prisma-capacity.eu/support/solutions/articles/36000429400-how-to-fill-out-the-declaration-of-honor>.

⁹ L-Artikolu 8 (Parteciċipazzjoni fl-aggregazzjoni tad-domanda u fix-xiri kongunt) jiddikjara li: “1. Il-parteciċipazzjoni fl-aggregazzjoni tad-domanda u x-xiri kongunt għandha tkun miftuħa u trasparenti għall-impriżi kollha tal-gass naturali u l-impriżi kollha li jikkonsmaw il-gass stabbiliti fl-Unjoni irrispettivament mill-volum mitlub. L-impriżi tal-gass naturali u l-impriżi li jikkonsmaw il-gass għandhom ikunu prekluzi milli jipparteċipaw bhala fornituri, produttori u konsumaturi fl-aggregazzjoni tad-domanda u x-xiri kongunt, jekk ikunu:

(a) immirati mill-miżuri restrittivi tal-Unjoni adottati skont l-Artikolu 215 tat-TFUE, b'mod partikolari l-miżuri restrittivi tal-Unjoni adottati fid-dawl tal-azzjonijiet tar-Russja li jiddestabilizzaw is-sitwazzjoni fl-Ukrajna, jew fir-rigward ta' azzjonijiet li jimminaw jew jheddu l-integrità territorjali, is-sovranità u l-indipendenza tal-Ukrajna;

(b) fis-sjieda jew ikkontrollati direttament jew indirettament, minn persuni fiżiċi jew ġuridiċi, entitajiet jew korpi fil-mira ta' dawn il-miżuri restrittivi tal-Unjoni, jew li jaġixxu f'isimhom jew bid-direzzjoni tagħhom; jew

(c) fis-sjieda jew ikkontrollati direttament jew indirettament, mill-Federazzjoni Russa jew mill-Gvern tagħha jew minn xi persuna fiżika jew ġuridika Russa jew entità jew korp stabbilit fir-Russja, jew li jaġixxu f'isimhom jew bid-direzzjoni tagħhom.”

Sejbiet ewlenin: Minhabba n-novità tal-mekkaniżmu tax-xiri kongunt, l-obbligu tal-aggregazzjoni tad-domanda kien mezz tajjeb kif tiġi mobilizzata d-domanda f'xi Stati Membri tal-UE.

Xi Stati Membri tal-UE li ma għandhomx l-għodod adegwati għall-monitoraġġ u l-infurzar, kellhom jibbażaw esklużivament fuq il-valutazzjoni tal-Kummissjoni, li tista' tkun biss indikattiva fin-natura tagħha.

Konklużjoni: L-aggregazzjoni tad-domanda obligatorja għenet biex tiġi mobilizzata d-domanda f'xi Stati Membri tal-UE. F'oħrajn, interess qawwi fil-partecipazzjoni f'AggregateEU wassal għall-aggregazzjoni ta' volumi sinifikanti, ferm iżjed mil-livelli obligatorji.

L-infurzar effettiv tad-dispożizzjoni jaf kien jixhet obbligu aktar ċar fuq l-Istati Membri tal-UE biex jieħdu azzjonijiet xierqa, bħal pereżempju biex jadottaw strumenti vinkolanti li jiżguraw il-konformità mal-livell meħtieġ tal-aggregazzjoni tad-domanda filwaqt li titqies il-ħtieġa li jkun evitat li jixtehet piż amministrattiv bla bżonn, b'mod partikolari fuq l-Istati Membri b'konsum limitat tal-gass.

7. Konsorzju għax-xiri tal-gass (Artikolu 11 tar-Regolament)

L-Artikolu 11 tar-Regolament jistipula li l-kumpaniji jistgħu “*jikkoordinaw elementi tal-kundizzjonijiet tal-kuntratt tax-xiri*” f'konformità mar-regoli tal-kompetizzjoni.

Ma nholoq l-ebda konsorzju għax-xiri tal-gass, aktarx minhabba l-kumplessità involuta u r-restrizzjonijiet taż-żmien li nholqu bil-ħtieġa li l-mekkaniżmu kongunt tax-xiri jitnieda qabel jibda l-istaġun tal-mili tal-gass.

Minflok, b'konsultazzjoni mal-awtoritajiet nazzjonali u mal-atturi tas-suq, il-Kummissjoni ddeċidiet li tipprezenta żewġ mudelli ta' kooperazzjoni, il-mudell ta' “agent f'isem ħaddieħor¹⁰” u l-mudell ta' “xerrej ċentrali¹¹”, biex tiffaċilita l-partecipazzjoni tal-kumpaniji Ewropej fil-mekkaniżmu tax-xiri kongunt.

Dawn iż-żewġ mudelli jistgħu jkunu partikolarment utli għall-kumpaniji li ma jistgħux jilhq u l-limitu tal-volum meta jissottomettu d-domanda tagħhom, li ma għandhomx għarfien espert fin-negożjar tal-kuntratti tax-xiri tal-gass fis-suq dinji (eż. l-industrija intensiva fl-enerġija), jew li ma għandhomx il-kapaċitajiet meħtieġa tar-rigassifikazzjoni jew tal-ħżin tal-gass naturali likwifikat (LNG).

Sal-14 ta' Lulju 2023 f'AggregateEU ġew elenkati 16-il kumpanija li kienu interessati jipprovdu servizzi bħala agent f'isem ħaddieħor, u 11 interessati li jipprovduhom bħala xerrej ċentrali.

Ir-Regolament jiddikjara li “*it-trasferiment ta' prezzi jiet orħos ikun indikatur importanti għas-success tax-xiri kongunt, peress li hu kruċjali għall-konsumaturi*”. Għalhekk, il-Kummissjoni talbet lill-kumpaniji li joffru servizzi ta' xerrej ċentrali biex jitolbu l-flus lill-klijenti tagħhom għas-servizzi li joffru iżda jgħaddu l-kostijiet tal-komodità stess.

¹⁰ Meta x-xerrejja jqabdu kumpanija oħra biex taġixxi bħala agent li jipprovdi s-servizzi (pereżempju r-rizerva ta' slott fit-terminal tal-LNG).

¹¹ Meta diversi xerrejja jitolbu lil kumpanija oħra taġixxi f'isimhom bħala xerrejja u tixtri l-gass għalihom.

Sejbiet ewlenin: L-Artikolu 11 tar-Regolament kien maħsub bhala għodda ta' appoġġ waqt emerġenza u kien biżżejjed għall-Kummissjoni biex tiffaċilita l-proċess tal-ħolqien ta' konsorzji (għalkemm ma nħolqot l-ebda waħda) u l-iżvilupp ta' mudelli oħra ta' kooperazzjoni bejn il-kumpaniji f'konformità mar-regoli tal-kompetizzjoni tal-UE. Il-kooperazzjoni bejn il-kumpaniji tista' tiftaħ opportunità biex il-kumpaniji żgħar u mingħajr esperjenza jiġbru d-domandi tagħhom b'mod aktar effettiv u vantaġġuż, jaċċessaw is-swieq dinjin tal-gass, inkluż il-fornituri tal-LNG u jiżguraw provvisti bi prezzijiet kompetittivi. Dan jaqbel mar-rispons limitat li taw xi atturi industrijali u li jissuġġerixxi li dawn il-mudelli ta' kooperazzjoni setgħu ziedu sew il-partecipazzjoni tagħhom f'AggregateEU.

Madankollu, minħabba l-esperjenza limitata sal-lum, diffiċli li jkollna konkluzjonijiet wiesgħa dwar l-applikazzjoni sħiħa ta' dawn il-mudelli.

Konkluzjoni: F'kuntest ta' krizi, il-Kummissjoni jidhrilha li l-mudelli eżistenti tal-kooperazzjoni msemmija hawn fuq jistgħu jipprovdu alternattivi vijabbli. Dan qablu miegħu xi atturi industrijali meta enfasizzaw il-fatt li dawn il-mudelli tal-kooperazzjoni jistgħu jgħinu biex joktru l-benefiċċji tal-mekkanizmu tax-xiri kongunt. Madankollu, barra mill-kuntest ta' sitwazzjoni ta' emerġenza, hu l-funzjonament normali tas-suq Ewropew tal-gass, xprunat mill-kompetizzjoni, li għandu jiddetermina jekk u kif il-kumpaniji jridux jikkooperaw għax-xiri tal-gass u skont ir-regoli tal-kompetizzjoni tal-UE.

Rieżami tat-Taqsima 3 – Mizuri li jżidu l-użu tal-faċilitajiet tal-LNG, tal-faċilitajiet tal-ħżin tal-gass u tal-pipelines (Artikoli 12 sa 14 tar-Regolament)

Ir-Regolament fih dispożizzjonijiet li jżidu t-trasparenza u jiffaċilitaw il-kummerċ sekondarju fil-kapaċitajiet tal-ħżin tal-LNG u tal-gass. L-arrangamenti biex dan isir aktar trasparenti jixbhu lil dawk għall-ġarr tal-gass naturali mill-pipelines u jagħtu kontribut sinifikanti għall-ottimizzazzjoni tal-użu tal-kapaċitajiet tal-LNG u tal-ħżin fl-UE.

8. Pjattaforma tal-prenotazzjoni sekondarja tal-kapaċità għall-utenti tal-faċilitajiet tal-LNG u għall-utenti tal-faċilitajiet tal-ħżin tal-gass (Artikolu 12 tar-Regolament)

Sejbiet ewlenin: Il-pjattaforma tal-prenotazzjoni sekondarja tal-kapaċità ġew stabbiliti minn operaturi individwali tal-ħżin u tal-LNG u issa qed jiġihaddmu. Il-Gas Infrastructure Europe (GIE) għandha repożitorju ta' rabtiet ma' pjattaforma tal-prenotazzjoni sekondarja tal-kapaċità offruti mill-operaturi tal-infrastruttura.

Il-prenotazzjoni sekondarja tippermetti allokkazzjoni aktar effettiva tal-kapaċitajiet li ma jintużawx fis-swieq primarji. B'aktar trasparenza f'dan il-qasam, tkun aktar faċli għall-partiċipanti fis-suq li jsibu alternattivi għall-użu tal-kapaċità fl-infrastruttura kollha fis-suq tal-UE, b'mod partikolari meta fl-UE jkun qed jiġu importati volumi kbar ta' LNG.

Konklużjoni: Dispożizzjonijiet simili ġew inkluzi fl-Artikolu 10 tar-Regolament tal-Gass rivedut (ir-Regolament (KE) 2009/715) (il-Pakkett dwar is-Swieq tal-Gass tal-Idroġenu u Dekarbonizzat) propost f'Diċembru 2021 mill-Kummissjoni u li bħalissa qed jiġi negozjat mill-koleġizlaturi.

9. Pjattaforma tat-trasparenza għall-faċilitajiet tal-LNG u għall-faċilitajiet tal-ħżin tal-gass (Artikolu 13 tar-Regolament)

Sejbiet ewlenin: Il-GIE thaddem żewġ pjattaforma ewlenin li jkopru lill-Istati Membri kollha tal-UE kif ukoll lir-Renju Unit u lill-Ukrajna: l-Inventarju Aggregat tal-ħżin tal-Gass (AGSI) għall-ħżin tal-gass u l-Inventarju Aggregat tal-ħżin tal-LNG (ALSI) għal-LNG.

Wara d-dhul fis-seħh tar-Regolament, ma' dawn il-pjattaforma żdiedu komponenti godda, inkluż informazzjoni dwar is-servizzi offruti u l-kundizzjonijiet li japplikaw għal dawk is-servizzi, il-kapaċitajiet kuntrattati u disponibbli tal-faċilitajiet tal-ħżin u tal-LNG, it-tariffi, eċċ. Il-pjattaforma bħalissa jkopru kważi lit-terminali kollha tal-LNG fuq skala kbira tal-UE (b'5 operaturi biss tas-sistema tal-LNG mhumiex fuq il-pjattaforma) u 98% tal-faċilitajiet tal-ħżin tal-UE (bi 3 operaturi biss tas-sistema tal-ħżin mhumiex fuq il-pjattaforma).

Aktar trasparenza tipprovdi perspettiva aħjar u aktar komprensiva tas-swieq tal-LNG u tal-ħżin fl-UE. Din tissarraf ukoll f'użu aktar effiċjenti ta' dawn l-infrastrutturi. Aktar trasparenza fis-suq tal-LNG tal-UE għandha l-potenzjal ukoll li tattira fornituri oħra.

Konklużjoni: Dispożizzjonijiet simili ġew inkluzi fl-Artikolu 31 tar-Regolament tal-Gass rivedut (ir-Regolament (KE) 2009/715) (il-Pakkett dwar is-Swieq tal-Idroġenu u tal-Gass Dekarbonizzat) propost f'Diċembru 2021 mill-Kummissjoni u li bħalissa qed jiġi negozjat mill-koleġizlaturi.

10. Użu aktar effettiv tal-kapaċitajiet tat-trażmissjoni (Artikolu 14 tar-Regolament)

L-Artikolu 14 tar-Regolament għandu l-għan li jtejjeb l-użu tal-kapaċitajiet tal-garr fid-dawl tal-bidliet fid-direzzjoni tal-flussi tal-gass fl-UE. Il-Linji Gwida eżistenti għall-Proċeduri tal-Ġestjoni tal-Kongestjonijiet jistabbilixxu l-proċeduri ta' "tużah jew titilfu" (UIOLI). Izda dawk il-proċeduri japplikaw biss għall-punti ta' interkonnessjoni kongestjonati u kienu tfasslu għal żmien qasir hafna jew għal żmien twil hafna.

L-Artikolu 14 jipprevedi l-applikazzjoni tal-proċeduri UIOLI għall-punti tal-interkonnessjoni kollha, sew dawk ikkongestjonati u sew jekk le. Hemm żewġ possibbiltajiet bażiċi għall-applikazzjoni tal-Artikolu 14: (i) bl-implimentazzjoni ta' proċedura UIOLI ġdida ta' kull xahar stabbilita fir-Regolament, jew (ii) bl-estensjoni tal-proċeduri UIOLI eżistenti għall-interkonnetturi kollha, mhux biss dawk kongestjonati.

Sejbiet ewlenin: L-ebda Stat Membru tal-UE ma għażel il-proċedura UIOLI l-ġdida ta' kull xahar, u minflok ilkoll għażlu l-proċeduri previsti fil-Linji Gwida għall-Proċeduri tal-Ġestjoni tal-Kongestjonijiet, kif jippermetti r-Regolament.

Konkluzjonijiet: L-impatt tal-applikazzjoni tal-Artikolu 14 għat-trażmissjoni tal-gass se jiġi vvalutat skont il-parametru tal-kapaċitajiet tat-trażmissjoni prenotati bil-proċeduri UIOLI sa mhux aktar tard minn tmiem l-2024. B'hekk se jkun jista' jinstab kemm ta' spiss ikunu qed jiġu implimentati l-proċeduri UIOLI u kemm kienu utli.

RIEŻAMI TAL-KAPITOLU III (MIŻURI LI JEVITAW PREZZIJET EĊCESSIVI TAL-GASS U VOLATILITÀ EĊCESSIVA FL-ISTESS JUM FIS-SWIEQ TAD-DERIVATTIVI TAL-ENERĠIJA)

Rieżami tat-Taqsima 1 – Solidarjetà tal-gass għall-provvista tal-elettriku, l-industriji essenzjali u l-klijenti protetti (Artikoli 15 sa 22)

1. Ghodda temporanja tal-istess jum għall-ġestjoni tal-volatilità eċċessiva fis-swieq tad-derivattivi tal-enerġija (Artikoli 15 sa 17 tar-Regolament)

L-Artikoli 15 sa 17 tar-Regolament jeżiġu li ċ-ċentri tan-negożjar li permezz tagħhom jiġu negożjati derivattivi relatati mal-enerġija (derivattivi li l-assi sottostanti tagħhom hu l-gass jew l-elettriku) jistabbilixxu mekkaniżmi temporanji tal-ġestjoni tal-volatilità fl-istess jum (IVMs). Din il-miżura għandha l-għan li tħares lill-parteciċipanti fis-suq minn livelli akuti ta' volatilità f'dawn is-swieq, billi tara li l-mekkanizmi stabbiliti miċ-ċentri tan-negożjar ikunu jevitaw iċ-ċaqliq qawwi fil-prezzijiet f'jum tan-negożjar.

Biex jindirizza d-diversità tal-istrumenti negożjati u d-diversi livelli tal-likwidità tas-swieq tad-derivattivi tal-enerġija, ir-Regolament jistabbilixxi biss parametri bażiċi għall-funzjonament tal-IVMs, u jara li dawn jiġu adattati għall-karatteristiċi ta' kull kuntratt u ċentru tan-negożjar. Ir-Regolament jippermetti wkoll li l-IVMs jiġu implimentati miċ-ċentri tan-negożjar billi jintegrawhom f'interrutturi taċ-ċirkwiti eżistenti flok ma joħolqu mekkaniżmu addizzjonali.

Fit-30 ta' Ġunju 2023, u f'konformità mal-mandat mogħti lilha fl-Artikolu 17 tar-Regolament, l-Awtorità Ewropea tat-Titoli u s-Swieq (ESMA) ippubblikat rapport li jiddokumenta d-diverġenzi potenzjali fl-implimentazzjoni tal-IVMs miċ-ċentri tan-negożjar u li jevalwa l-effettività tal-miżura¹².

Sejbiet ewlenin: Fir-rapport tagħha, l-ESMA tinnotta li l-IVMs implimentati ġeneralment dehru kkalibrati sew, bir-riżerva li l-valutazzjoni saret fi żmien meta ma kien hemm l-ebda evidenza ta' perjodi twal ta' volatilità li jaffettwaw in-negożjar tad-derivattivi tal-komoditajiet tal-enerġija. Il-miżuri stabbiliti fl-Artikoli 15 sa 17 tar-Regolament applikaw għal 17-il ċentru tan-negożjar¹³. Is-sejbiet tal-ESMA jirreferu għal xi diversità fil-mod kif iċ-ċentri tan-negożjar implimentaw l-IVMs, minhabba l-karatteristiċi ta' kull ċentru tan-negożjar u kuntratt. Id-diverġenzi kienu relatati b'mod partikolari ma':

- l-għażla tal-“prezz ta' referenza”, il-livell baxx tal-likwidità ta' xi kuntratti f'xi ċentri tan-negożjar, bir-riżultat li użaw prezzijiet f'ċentri oħra bħala faċilitatur għad-definizzjoni tal-prezz ta' referenza;

¹² Ir-rapport jinsab fuq: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/2023-06/ESMA70-156-6509_Final_Report_Intraday_Volatility_Management_Mechanism.pdf.

¹³ Capman AD (il-Belġju), 42 Financial Services (iċ-Ċekja), European Energy Exchange (il-Ġermanja – kemm is-suq regolat kif ukoll il-faċilità tan-negożjar organizzata), MEF Power (Spanja), CIMD SV SA (Spanja), *Tradition Espana* (Spanja), Griffin Markets Europe (Franza), TPICAP EU (Franza), *Tradition Paris* (Franza), Hellenic Energy Exchange (il-Greċja), Hungarian Derivative Energy Exchange (l-Ungerija), Marx Spectron Europe (l-Irlandja), *Borsa Italiana SPA – IDEM* (l-Italja), ICE Endex Markets BV (in-Netherlands), Nasdaq Oslo ASA (in-Norveġja) u OMIP – *Polo Portugues* SGMR SA (il-Portugall).

- il-frekwenza tat-tiġdid tal-prezz ta' referenza u tal-limiti tal-prezzijiet, b'likwidità baxxa li twassal għal intervalli itwal bejn tiġdid u iehor;
- il-firxa tal-“kuritur tal-prezzijiet”, b'limiti kbar mhux adattati għall-kuntratti illikwidi.

B'mod ġenerali, il-valutazzjoni tal-ESMA hi li dawn id-diverġenzi jistgħu jiġu ġġustifikati u li l-IVM ġie implimentat sew miċ-ċentri tan-negożjar. Madankollu, l-ESMA tindika wkoll li l-IVM mhux adattat għall-kuntratti illikwidi, għax id-diffikultajiet fl-implimentazzjoni tiegħu jidher li jisbqu kull benefiċċju potenzjali. L-ESMA tirrapporta li ċentru tan-negożjar wieħed biss kellu l-IVMs tiegħu skattati bl-implimentazzjoni tagħhom u li dan kien l-aktar probabbli minhabba ordnijiet żbaljati. Minhabba l-volatilità limitata tas-swieq għad-derivattivi relatati mal-enerġija tul dan il-perjodu, jidher li l-IVMs ġew ikkalibrati sew miċ-ċentri tan-negożjar.

Fir-rigward tal-effiċjenza tal-mekkanizmu, l-ESMA tinnota li, minhabba n-nuqqas ta' evidenza ta' perjodi twal ta' volatilità li jaffettwaw id-derivattivi tal-komoditajiet tal-enerġija tul il-perjodu inkwistjoni¹⁴, din għandha “*bażi limitata biex tipprovi valutazzjoni tal-effettività tal-IVM, la fuq effetti pożittivi u lanqas fuq effetti negattivi potenzjali*”. Fi kwalunkwe każ, din jidher li l-perjodi ta' volatilità qawwija fl-2022 kienu marbuta ma' stress li jolqot il-prinċipji fundamentali tas-suq tal-gass u tal-elettriku, u mal-fatt li r-Russja biddlet l-użu tal-provvista tal-gass naturali lejn l-Ewropa f'arma tal-gwerra, aktar milli ma' xi forma ta' kummerċ diżorganizzat li l-IVM – u l-interruttori taċ-ċirkwiti b'mod ġenerali – huma mfaġġa biex isolvu.

Fl-aħħar nett, l-ESMA tinnota li l-kompatibbiltà tal-IVM mal-obbligi eżistenti fir-rigward tal-interruttori taċ-ċirkwiti, kif ukoll l-implimentazzjoni tagħha minn diversi ċentri tan-negożjar billi adattaw l-interruttori taċ-ċirkwiti eżistenti, jindikaw li l-objettiv tagħha jista' jintlaħaq permezz tad-dispożizzjonijiet eżistenti tad-Direttiva dwar is-Suq tal-Istrumenti Finanzjarji (MiFID), u li l-objettiv li jrid jintlaħaq ma kienx jiġġustifika l-ħolqien ta' saff iehor ta' interruttori taċ-ċirkwiti.

Ir-rapport tal-ESMA hu bbażat fuq *data* miġbura għall-perjodu bejn Frar u Mejju 2023, perjodu kkaratterizzat minn tnaqqis fil-volatilità tas-suq tal-gass għal livelli estremament baxxi. Madankollu, fis-sajf ġew osservati episodji ta' volatilità sinifikanti fl-istess jum fis-swieq tal-gass finanzjarji, b'mod partikolari fil-Facilità tat-Trasferiment tat-Titoli, l-ewwel fil-bidu ta' Ġunju u mbagħad mill-ġdid f'Awwissu, ħafna drabi b'varjazzjonijiet fil-prezzijiet ta' aktar minn 10% fl-istess jum (li xi drabi jilħqu jew jaqbu l-20%).

Dan jissuggerixxi li, filwaqt li l-bilanċ tal-gass tjejb ġmielu mill-2022 sal-lum, u li l-UE setgħet tissostitwixxi b'suċċess ammont kbir ta' gass li qabel kienet tfornih ir-Russja, għad hemm xi elementi ta' fragilità fis-swieq tal-enerġija. Ċerti riskji, bħal pereżempju waqfien totali u għal għarrieda fl-importazzjonijiet li fadal tal-gass Russu, incidenti infrastrutturali, kundizzjonijiet tat-temp mhux favorevoli jew zieda sinifikanti fid-domanda għall-gass fil-livell dinji, jistgħu jfjixklu s-swieq u potenzjalment jikkawżaw episodji ta' volatilità qawwija żzejjed fl-istess jum. Ċertu volatilità sinifikanti tista' tiġi kkawżata wkoll jekk xi atturi tas-suq jirreagixxu għal xi aħbarijiet dwar skarsezzi potenzjali fil-provvista (anki meta dawk l-iskarsezzi eventwalment ma jseħħux).

¹⁴ L-informazzjoni sottostanti ngabret f'zewġ iterazzjonijiet bejn Frar u Mejju 2023.

Peress li l-UE dipendenti fuq il-provvisti tal-LNG, u peress li wara kriżi tal-enerġija mhux kollox ikun jista' jitreġġa' lura minnufih għas-sitwazzjoni preċedenti fil-provvista tal-enerġija, hu kruċjali li tkun żgurata l-istabbiltà tas-swieq finanzjarji tal-enerġija billi tiġi evitata volatilità eċċessiva fil-prezzijiet. Sal-lum m'hemmx ċertezza li l-episodji ta' volatilità (li żdiedu tul is-sajf tal-2023) mhux se jerġgħu jseħħu fix-xhur li ġejjin. L-ESMA tinnota li, minhabba n-nuqqas ta' volatilità fit-tul tul il-perjodu skrutinizzat, din kellha bażi limitata biex tipprovdri valutazzjoni tal-effettività tal-IVM mil-lat ta' effetti pożittivi jew negattivi potenzjali tiegħu.

Konklużjoni: Il-mekkaniżmu tal-volatilità fl-istess jum jista' jgħin biex jiġu limitati ċ-ċaqliqiet estremi fil-prezzijiet u jiġu llixxati x-xejriet tal-prezzijiet fi swieq volatili ħafna. Jista' jkollu wkoll effett dixiplinari indirett tas-suq.

Madankollu, l-ESMA ma sabet l-ebda raġuni biex l-IVM isir element permanenti tal-qafas legali tal-UE, għalkemm il-valutazzjoni tiegħu saret f'perjodu nieqes mill-volatilità fit-tul. L-ESMA jidhrilha li l-implimentazzjoni u l-applikazzjoni xierqa tal-interrutturi taċ-ċirkwiti eżistenti skont il-MiFID II, meta jitqiesu t-tagħlimiet meħuda mill-użu tal-IVMs, jistgħu jilħqu l-oġettiv li jillimitaw il-volatilità eċċessiva tal-prezzijiet fl-istess jum mingħajr ma jzidu t-tieni saff ta' interrutturi taċ-ċirkwiti fil-forma ta' IVMs. Il-ftehim politiku riċenti dwar ir-rieżami tal-MiFID/tas-Suq fir-Regolament dwar l-Istrumenti Finanzjarji għandu jitqies ukoll. Aktar monitoraġġ tas-swieq tal-komoditajiet tal-enerġija u l-impatt tal-IVMs fil-ftit xhur li ġejjin jistgħu jkunu ta' ġid għall-Istati Membri biex jiksbu opinjoni aktar informata dwar il-ħtieġa ta' estensjoni temporanja tal-IVMs. Fil-ġejjieni, kif innotat l-Awtorità Ewropea tat-Titoli u s-Swieq¹⁵, it-tensjoni fis-suq tal-gass toħloq ċerti riskji speċifiċi u vulnerabbiltajiet fis-swieq tad-derivattivi relatati mal-gass li jistgħu *"jamplifikaw iċ-ċaqliq fis-suq"* u jixhtu *"pressjoni fuq il-prezzijiet tad-derivattivi"*. L-analiżi ta' dawn ir-riskji *"teħtieġ iżjed hidma biex tindirizza l-lakuni tad-data u l-frammentazzjoni tad-data."* Il-Kummissjoni se żżomm lill-Istati Membri informati bil-ħidma dwar dan is-sugġett.

2. Valutazzjoni u parametru referenzjarju tal-prezz tal-LNG (Artikoli 18 sa 22 tar-Regolament)

L-Artikolu 18 tar-Regolament jeżiġi li l-Aġenzija għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi tal-Enerġija (ACER) tipproduċi u tippubblika kuljum:

- valutazzjoni tal-prezz tal-LNG, li tibda mhux aktar tard mit-13 ta' Jannar 2023; u
- valur referenzjarju ta' kuljum tal-LNG mill-31 ta' Marzu 2023.

Il-valutazzjoni u l-parametru referenzjarju tal-prezz tal-LNG ġew ippromulgati biex joħolqu t-trasparenza tant meħtieġa fis-suq. Fil-fatt, in-nuqqas ta' indikatur affidabbli tal-prezz li bih l-Istati Membri tal-UE kienu qed jixtru l-LNG fis-swieq internazzjonali allegatament wassal għall-kompetizzjoni tagħhom biex jiżguraw il-provvisti tal-gass tul il-kriżi tas-sena l-oħra. Sussegwentement, dan seta' kellu rwol sinifikanti biex joghlew il-prezzijiet. Mill-bidu nett, dan kien maħsub bħala miżura permanenti li trid tiddaħħal mill-aktar fis possibbli fir-Regolament dwar l-Integrità u t-Trasparenza tas-Swieq tal-Enerġija bl-Ingrossa (REMIT),

¹⁵ L-Awtorità Ewropea tat-Titoli u s-Swieq, TRV *Risk Analysis: EU natural gas derivatives markets: risks and trends*, it-12 Meju 2023.

għax dan tqies meħtieġ fil-kuntest ta' bidla strutturali fl-importanza tal-LNG għall-provvista tal-gass tal-UE, bidla li kellha ssir meta r-Russja biddlet l-użu tal-gass mill-pipelines f'arma tal-gwerra. Madankollu, il-kriżi tal-enerġija tal-2022 uriet kemm kienet meħtieġa b'mod urġenti għodda tat-trasparenza li tkun tirrifletti b'mod oġġettiv il-prezz li bih il-merkanzija tal-LNG kienet qed tasal fl-Ewropa. F'dan il-kuntest, il-miżura ddaħħlet fir-Regolament, b'indikazzjoni ċara li din tkun inkluża bħala miżura permanenti fir-REMIT (kif turi l-Premessa 57 tar-Regolament).

Sejbiet ewlenin: Mill-implimentazzjoni tagħha, il-valutazzjoni tal-prezz tal-LNG żiedet it-trasparenza tas-suq, skont rappurtar oġġettiv obligatorju u li jkun jirrifletti l-prezzijiet internazzjonali tal-gass. Mill-pubblikazzjoni tagħha, il-prezzijiet tal-parametri referenzjarji tal-gass naturali fl-UE (il-Facilità għat-Trasferiment tat-Titolu) naqsu progressivament skont il-valutazzjoni tal-prezzijiet tal-LNG. Biex ikun żgurat li jibqa' affidabbli u oġġettiv, ir-Regolament ta setgħat speċifiċi lill-ACER biex tiġbor u tipproċessa d-*data* meħtieġa dwar is-suq. L-ACER issa se tippubblika regolarment il-valutazzjonijiet tal-prezzijiet li ġejjin:

- il-Majjistral tal-Ewropa;
- in-Nofsinhar tal-Ewropa; u
- l-prezz tal-LNG tal-UE.

Il-parametri referenzjarji tal-LNG kompla jsaħħaħ din it-trasparenza billi pprovda firxa tal-prezz tal-LNG tal-UE għall-prezz tas-saldu tal-Facilità ta' Trasferiment tat-Titolu ta' xahar bil-quddiem, l-aktar kuntratt tal-futuri użat fl-UE u rikonoxxut b'mod wiesa' bħala l-aktar indikatur rappreżentattiv għall-prezzijiet tal-gass tal-UE.

B'aktar trasparenza rigward il-prezz effettiv li bih l-LNG jidhol fl-UE, l-atturi tas-suq fl-Istati Membri tal-UE jkunu informati aħjar dwar il-prezzijiet tas-suq u l-Istati Membri tal-UE jkunu jistgħu jikkoordinaw aħjar biex jiżguraw il-provvisti tal-LNG bi spirtu ta' solidarjetà, ħalli tiġi evitata pressjoni bla bżonn fuq is-suq.

Fl-14 ta' Marzu 2023, il-Kummissjoni adottat proposta biex jiġi emendat ir-Regolament dwar l-Integrità u t-Trasparenza tas-Swieq tal-Enerġija bl-Ingrossa (REMIT). Il-proposta tinkludi l-valutazzjoni tal-prezz tal-LNG kif ukoll il-parametri referenzjarji. Madankollu, l-adozzjoni finali u d-dħul fis-seħħ tar-REMIT rivedut mistennija jsiru wara li jiskadi r-Regolament attwali.

Konklużjoni: Il-Kummissjoni jidhrilha li hu importanti ħafna li l-miżuri rilevanti adottati b'mod temporanju jiġu estiżi ħalli b'hekk jibqa' jkollna aktar trasparenza fl-ipprezzar tal-importazzjonijiet tal-LNG, u jkun żgurat ambjent ekwu bejn l-Istati Membri tal-UE bi spirtu ta' solidarjetà, u biex l-Istati Membri jkollhom l-appoġġ ukoll biex jiżguraw provvista stabbli li tissodisfa l-ħtiġijiet tal-enerġija tal-UE. Din hija r-raġuni għalfejn il-proposta tar-REMIT tinkludi miżuri permanenti simili.

RIEŻAMI TAL-KAPITOLU IV (MIŻURI FIL-KAŻ TA' EMERĠENZA TAL-GASS)

1. Regoli ta' solidarjetà prestabbiliti (Artikoli 23 u 26 sa 28 tar-Regolament)

Biex jibqgħu jissahħu l-miżuri tas-solidarjetà¹⁶ fil-każ ta' skarsezza serja fil-provvista tal-gass u biex jitpatta n-nuqqas ta' ftehimiet bilaterali ta' solidarjetà bejn l-Istati Membri tal-UE, ir-Regolament jistabbilixxi regoli ta' solidarjetà prestabbiliti applikabbli meta ma jkunx hemm ftehimiet bilaterali. Ir-regoli ta' solidarjetà prestabbiliti jestendu l-obbligu tas-solidarjetà għall-volumi kritiċi tal-gass meħtieġa biex tkun żgurata l-adegwatezza tas-sistema tal-elettriku, biex b'hekk tkun evitata kriżi tal-elettriku. Issa l-Istati Membri tal-UE li għandhom faċilitajiet tal-LNG qed jintalbu wkoll jagħtu solidarjetà.

Ir-regoli prestabbiliti huma bbażati fuq il-prinċipju li s-solidarjetà trid tingħata b'kumpens ġust, u l-kumpens massimu jkun jiġbor:

1. il-prezz tal-gass;
2. il-kostijiet tal-ħżin u tal-ġarr;
3. il-kostijiet tal-litigazzjoni fil-proċeduri ġudizzjarji għall-Istat Membru tal-UE fornitur tal-gass; u
4. il-kostijiet indiretti mhux riflessi fil-prezz tal-gass, eż. kumpens għat-tnaqqis tal-industrija, limitat għal 100% tal-prezz tal-gass.

Ir-regoli ta' solidarjetà prestabbiliti jindirizzaw ukoll nuqqas fid-dispożizzjonijiet ta' solidarjetà tar-Regolament dwar is-Sigurtà tal-Provvista tal-Gass, jiġifieri li l-Istati Membri tal-UE li qed jitolbu s-servizz, ma għandhomx għalfejn jagħtu prijorità lill-offerti msejsa fuq miżuri bbażati fuq is-suq. Ir-Regolament estenda temporanjament ukoll il-protezzjoni tas-solidarjetà għall-volumi kritiċi tal-gass għas-sigurtà tal-provvista tal-elettriku, u estenda temporanjament l-obbligu tas-solidarjetà għall-Istati Membri tal-UE li għandhom faċilitajiet tal-LNG.

Il-mekkanizmu tas-solidarjetà jiġi applikat biss fil-każ ta' emerġenza severa, u għalhekk ma jistax jiġi ttestjat fir-realtà. Madankollu, il-Kapitolu IV ġie simulat waqt sessjoni ta' Prattika kif deskritt fit-taqsimha li ġejja. Barra minn hekk, f'Mejju 2023 intbagħat kwestjonarju lill-Grupp ta' Koordinazzjoni tal-Gass¹⁷.

Sejbiet ewlenin: riżultati mis-sessjoni ta' Prattika

Biex jiġu ttestjati r-rwoli u r-responsabbiltajiet fil-każ ta' emerġenza tal-gass madwar l-UE kollha, u biex jiġu ttestjati d-dispożizzjonijiet tas-solidarjetà adottati skont ir-Regolament dwar is-Sigurtà tal-Provvista tal-Gass u r-Regolament, f'Diċembru 2022 il-Kummissjoni wettqet **sessjoni ta' Prattika** kongunta mal-Istati Membri tal-UE, l-operaturi tas-sistema tat-trażmissjoni u n-Network Ewropew tal-Operaturi tas-Sistema tat-Trażmissjoni tal-Gass (ENTSOG).

¹⁶ Inizjalment previsti mill-Artikolu 13 tar-Regolament (UE) 2017/1938, li jistabbilixxi l-mekkanizmi tas-“solidarjetà” applikabbli bhala l-aħhar alternattiva fil-każ ta' emerġenza severa tal-gass u regolati bi ftehimiet bilaterali ta' solidarjetà bejn l-Istati Membri tal-UE.

¹⁷ Il-Grupp ta' Koordinazzjoni tal-Gass hu grupp konsultattiv permanenti li jikkoordina l-miżuri tas-sigurtà tal-provvista, speċjalment waqt xi kriżi. Ara: [Reġistru ta' gruppi ta' esperti tal-Kummissjoni u ta' entitajiet simili oħrajn.](#)

B'mod ġenerali, l-eżerċizzju kkonferma t-tnejn tal-Istati Membri tal-UE, tal-Kummissjoni u tal-ENTSOG għal emerġenza tal-gass, u li r-Regolament dwar is-Sigurtà tal-Provvista tal-Gass u r-Regolament jikkostitwixxu qafas adegwat għal rispons ta' emerġenza, b'mod partikolari fil-każ ta' talbiet ta' solidarjetà. Izda ġew identifikati wkoll diversi punti li jeħtieġu segwitu:

- Waqt l-eżerċizzju, id-dispożizzjonijiet ta' solidarjetà tqiesu essenzjali għas-sigurtà tal-provvista jekk jiġu stabbiliti bil-quddiem. Izda s'issa ġew iffirmati biss numru limitat ta' ftehimiet bilaterali (7 minn 40). Il-kumplessità tad-deċiżjoni dwar x'jikkostitwixxi kumpens ġust bejn l-Istati Membri tal-UE tqieset ostaklu biex tintalab u tingħata s-solidarjetà jekk dan ma jkunx ġie stabbilit bil-quddiem.
- Ġie identifikat li ma hemm l-ebda bażi ġuridika biex tintalab solidarjetà minn pipeline lejn Stat Membru tal-UE ġar li ma jkunx konness direttament. Din il-possibbiltà ma tissemmiex b'mod esplicitu fir-Regolament dwar is-Sigurtà tal-Provvista tal-Gass, iżda dak ir-Regolament fih dispożizzjonijiet għal meta żewġ Stati Membri tal-UE jkunu konnessi tramite pajjiż terz.
- Jekk Stat Membru tal-UE jirċievi żewġ talbiet ta' solidarjetà, il-proċedura għall-allokazzjoni u l-prijoritizzazzjoni tqieset mhix ċara. Jekk is-suq ma jippermettix li jiġu ssodisfati ż-żewġ talbiet, hemm diversi alternattivi: Allokazzjoni prorata, allokazzjoni skont l-ordni sekwenzjali tat-talbiet (min jiġi l-ewwel jinqeda l-ewwel), jew allokazzjoni skont l-ammont riċevut bħala kumpens.
- Diversi Stati Membri tal-UE huma tal-fehma li se jinholqu l-kumplikazzjonijiet minhabba l-ħin mibdul tas-sottomissjoni ta' talba ta' solidarjetà għal mill-anqas 72 siegħa qabel il-ħin tal-wasla indikat, maqbul fir-Regolament. Il-parteciċipanti esprimew ix-xewqa li għas-solidarjetà mogħtija bil-pipelines ikun japplika perjodu ta' 24 siegħa, filwaqt li t-72 siegħa xorta jistgħu jkunu rilevanti għas-solidarjetà mogħtija bl-LNG.
- Il-bażi ġuridika biex tintalab u tingħata s-solidarjetà tal-LNG teħtieġ aktar kjarifiki, inkluż dwar kwistjonijiet kuntrattwali relatati mad-devjazzjonijiet tal-merkanzija u l-kumpens lil partijiet terzi, id-disponibbiltà tal-bastimenti, diskrepanza possibbli fil-volumi bejn it-talba ta' solidarjetà u l-volumi fil-bastiment inkwistjoni, u l-modi li jiżguraw il-pagamenti.

Konklużjoni: Il-konklużjonijiet tal-Kummissjoni huma dawn:

- Il-kunċett ta' regoli ta' solidarjetà prestabbiliti, fin-nuqqas ta' ftehimiet bilaterali, għandu jsir permanenti. B'hekk l-arkitettura tas-sigurtà tal-provvista tal-UE tkun kompluta b'mod permanenti, filwaqt li l-Istati Membri tal-UE jinħelsu mill-obbligu li jiffirmaw ftehimiet bilaterali.
- Minhabba x-xenarju l-ġdid tal-enerġija fl-UE, bl-LNG jsir is-sors ewlieni tal-provvista tal-gass, l-estensjoni tas-solidarjetà għal-LNG hi kruċjali għas-sigurtà tal-provvista. Fir-Regolament japplikaw l-istess dispożizzjonijiet għall-gass mill-pipeline u għal-LNG, iżda dan ma għadux jirrifletti r-realtà. Għalhekk, id-dispożizzjonijiet jibbenefikaw jekk jiġu adattati wkoll skont l-ispeċifità tas-suq tal-LNG.
- Il-volumi kritiċi tal-gass huma ddisinjati biex jiżguraw l-adegwatezza tas-sistema tal-elettriku halli l-kriżi tal-gass ma tixteridx għas-sistema tal-elettriku. Apparti dawk proposti fir-Regolament, jistgħu jiġu esplorati modi oħra kif dan jista' jsir.

2. Konsum mhux essenzjali tal-klijenti protetti (Artikolu 24 tar-Regolament)

L-Artikolu 2 tar-Regolament dwar is-Sigurtà tal-Provvista tal-Gass jiddefinixxi l-klijenti protetti bħala konsumaturi domestiċi konnessi man-network tad-distribuzzjoni. L-Istati Membri tal-UE jistgħu jiddeċiedu wkoll li jżidu l-konsumaturi li għejjin mal-klijenti protetti tagħhom, diment li f'daqqa ma jkunux jirrappreżentaw aktar minn 20% tal-konsum annwali totali tal-gass:

1. l-intrapriżi żgħar u medji konnessi mal-grilja tad-distribuzzjoni;
2. is-servizzi soċjali essenzjali;
3. l-installazzjonijiet tat-tiżhin distrettwali.

L-Istati Membri jeħtieġ jistabbilixxu miżuri stretti biex jiżguraw il-provvista lil dawn il-klijenti protetti u biex jevitaw l-iskonnessjonijiet, anki waqt emerġenza tal-gass.

Madankollu, waqt il-kriżi tal-enerġija tal-2022, u wara l-adozzjoni tar-Regolament tal-Kunsill (UE) 2022/1369 tal-5 ta' Awwissu 2022 dwar miżuri kkoordinati għat-tnaqqis tad-domanda għall-gass, żdiedet l-importanza ta' tnaqqis volontarju tad-domanda fost is-setturi kollha.

Għalhekk, l-Artikolu 24 tar-Regolament introduċa l-possibbiltà li l-Istati Membri tal-UE jieħdu miżuri biex inaqsu l-konsum mhux essenzjali tal-klijenti protetti, diment li dawn il-klijenti ma jkunux jikkwalifikaw bħala konsumaturi vulnerabbli kif definit fl-Artikolu 3(3) tad-Direttiva 2009/73/KE dwar regoli komuni għas-suq intern tal-gass naturali.

Sejbiet ewlenin: Fit-12 ta' Mejju 2023, il-Kummissjoni bagħtet kwestjonarju lill-membri tal-Grupp ta' Koordinazzjoni tal-Gass, u fost l-oħrajn talbet rispons dwar id-dispożizzjonijiet relatati mal-konsum mhux essenzjali tal-klijenti protetti u dwar salvagwardji addizzjonali li jiżguraw il-flussi transfruntieri tal-gass. Ir-riżultati kienu:

- diversi Stati Membri tal-UE indikaw li għalihom dan l-approċċ aktar flessibbli għall-kunċett tal-klijenti protetti kien benefiċċjali, għax pereżempju jista' jillibera volumi għall-industriji kritiċi b'impatt relattivament żgħir fuq l-unitajiet domestiċi (billi pereżempju jbaxxu f'it it-termostat);
- xi Stati Membri tal-UE indikaw li din id-dispożizzjoni kienet diffiċli biex tiġi applikata fil-prattika, għax hu diffiċli li jiġi monitorjat il-konsum mhux essenzjali tal-klijenti protetti fuq bażi mhux annwali.

Konklużjoni: Il-Kummissjoni tikkonkludi li l-kunċett ta' konsum mhux essenzjali tal-klijenti protetti hu kunċett utli fil-kuntest ta' sforzi kontinwi jew futuri biex tonqos id-domanda.

3. Salvagwardji għall-flussi transfruntieri tal-gass (Artikolu 25 tar-Regolament)

L-Artikolu 12(5)a tar-Regolament dwar is-Sigurtà tal-Provvista tal-Gass jiddikjara li l-Istati Membri tal-UE ma għandhomx jillimitaw bla bżonn il-flussi transfruntieri tal-gass. Madankollu, il-proċedura għal dan tista' tiegħu sa ġimgħa biex tiġi konkluża u għalhekk, f'nofs kriżi, il-flussi transfruntieri jistgħu jitwaqqfu bla bżonn.

Din hija r-raġuni għalfejn l-Artikolu 25 tar-Regolament introduċa salvagwardji addizzjonali biex jiżgura l-flussi transfruntieri tal-gass, halli l-Kummissjoni tkun tista' tobblija lill-Istati Membru tal-UE inkwistjoni jimmodifika l-azzjonijiet tiegħu b'effett immedjat.

Sejbiet ewlenin: Qatt ma giet dikjarata emergenza kif definita fl-Artikolu 12 tar-Regolament (UE) 2017/1938, u għalhekk id-dispożizzjoni ma gietx ittestjata. Fil-kwestjonarju msemmi hawn fuq, il-membri tal-Grupp ta' Koordinazzjoni tal-Gass madankollu ntalbu jagħtu l-fehmiet tagħhom dwar il-kwistjoni. It-tweġibiet tagħhom jistgħu jiġu kkategorizzati kif ġej.

	Inqis l-Artikolu 25 b'mod pożittiv	L-Artikolu 12(5) diġà jiġi osservat	Ma naqbilx ma' salvagwardji ġodda
Frekwenza	10/18 (55%)	3/18 (17%)	5/18 (28%)
Argumentazzjoni	<ul style="list-style-type: none"> Ir-rispondenti apprezzaw iż-żieda fiċ-ċertezza. Is-solidarjetà hi kruċjali waqt kriżi. 	<ul style="list-style-type: none"> L-Artikolu 12(5) tqies diġà legalment vinkolanti. L-Artikolu 12(5) jiġi osservat anki mingħajr salvagwardji addizzjonali. 	<ul style="list-style-type: none"> Imħasseb/ba dwar il-possibbiltà li d-dispożizzjonijiet jinżammu b'mod indefinit. L-Istati Membri tal-UE għandhom ikunu jistgħu jiddefendu l-pożizzjoni tagħhom.

It-tweġibiet ta' dan il-kwestjonarju huma sinjal li l-biċċa l-kbira tar-rispondenti jidhrilhom li s-salvagwardji għall-flussi transfruntieri tal-gass huma utli, għax isiqu s-siwi tad-dispożizzjonijiet il-ġodda tal-Artikolu 25 tar-Regolament, jew inkella għax jemmnu li l-Artikolu 12(5) tar-Regolament dwar is-Sigurtà tal-Provvista tal-Gass diġà qed jiġi osservat il-hin kollu.

Konklużjoni: Il-Kummissjoni tikkonkludi li hu importanti li wieħed ifittex li jzomm is-salvagwardji għall-flussi transfruntieri tal-gass, u li jkollu proċedura iqsar, biex waqt kriżi jkunu żgurati l-flussi transfruntieri.

KONKLUŻJONI

Is-sitwazzjoni ġenerali tal-provvista tal-gass lill-Unjoni

Minn mindu r-Russja invadiet l-Ukrajna, l-Ewropa wettqet bidla fl-enerġija mingħajr preċedent. Is-suq tal-gass tal-UE seta' jibqa' fornut tajjeb minkejja li tilef ammonti kbar mis-sehem tal-flussi mir-Russja (-70 biljun metru kubu (bcm) fl-2022) bis-saħħa ta' żieda fil-provvisti tal-LNG (+50 bcm fl-2022), bis-saħħa tal-importazzjonijiet mill-pipelines mingħand sħab mhux Russi, u bis-saħħa ta' tnaqqis fid-domanda għall-gass (-58 bcm fl-2022) li ffaċilita l-mili tal-ħażniet għal livelli storikament għoljin biex f'Awwissu kien ġie ssodisfat ir-rekwiżit ta' 90% stabbilit mir-Regolament dwar il-Ħżin¹⁸.

Din il-bidla saret possibbli bl-implimentazzjoni b'suċċess tal-miżuri mill-UE u mill-Istati Membri tagħha fl-oqsma ewlenin kollha tal-politika tal-enerġija, inkluż il-Pjattaforma tal-Enerġija tal-UE, il-politika dwar il-mili tal-ħażniet fil-livell tal-UE, it-tnaqqis fid-domanda għall-gass, it-tnaqqis fid-domanda massima għall-elettriku, il-varar aktar malajr tas-sorsi rinnovabbli u t-titjib immirat fl-infrastruttura (+25 bcm f'kapacità ġdida tar-rigassifikazzjoni tal-LNG).

Is-sitwazzjoni tal-ibbilanċjar tal-gass tġiebet meta mqabbla mal-2022, meta l-prezzijiet tal-gass żdiedu għal livelli mingħajr preċedent iżjed minn EUR 300/MWh. Madankollu, il-gwerra ma ntemmitx u l-prezzijiet tal-gass xorta għadhom oġhla u aktar volatili minn qabel is-sajf tal-2021 meta r-Russja biddlet is-settur tal-gass f'arma tal-gwerra. Bl-impatt pożittiv kontinwu tal-miżuri ta' politika tal-2022 relatati mal-Pjattaforma tal-Enerġija tal-UE, it-tnaqqis fid-domanda estiż għal Marzu 2024 u l-miri milhuqa tal-mili tal-ħażniet, il-prospettiva għax-xitwa li ġejja hi aktar pożittiva b'mod ġenerali milli kienet għax-xitwa 2022/2023. Madankollu, baqa' xi riskji sinifikanti għas-sigurtà tal-provvista tal-gass lejn l-UE, fosthom: waqfien totali u għal għarrieda fl-importazzjonijiet tal-gass Russu, inċidenti infrastrutturali, kundizzjonijiet tat-temp mhux favorevoli, żieda fid-domanda għall-gass fl-Ewropa jew band'oħra li toħloq rivalità għall-merkanzija tal-LNG, żieda fl-użu tal-gass għall-ġenerazzjoni tal-elettriku minhabba nixfiet jew qtugħ nukleari mhux ippjanat. Dawn il-koll huma fatturi tar-riskju li jistgħu, speċjalment jekk jinqalgħu fl-istess hin, jagħsru lis-swieq u jerggħu jagħmlu pressjoni fuq il-prezzijiet.

Barra minn hekk, il-perspettiva pożittiva għax-xitwa 2023/2024 hi soġġetta għall-żamma tal-bilanċ tal-enerġija miksub is-sena l-oħra bis-saħħa tal-isforzi tal-Istati Membri tal-UE u l-miżuri tal-politika li stabbilew. Deterjorament fil-bilanċ tal-gass, jekk jiġri flimkien ma' xi wħud mir-riskji msemmija hawn fuq, jista' jdgħajjef is-sigurtà tal-provvista tal-UE. Għalhekk neħtiegu vigilanza kontinwa u monitoraġġ mill-qrib tas-suq. L-UE jeħtieġ tithejja wkoll għax-xenarji tal-aġħar każ possibbli.

¹⁸ Ir-Regolament (UE) 2022/1032 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' Ġunju 2022 li jemenda r-Regolamenti (UE) 2017/1938 u (KE) Nru 715/2009 fir-rigward tal-ħżin tal-gass.

Opinjoni tal-Kummissjoni dwar l-estensjoni tar-Regolament

Mis-sejbiet ewlenin fl-ewwel xhur tal-implimentazzjoni tar-Regolament, kif stabbilit f'dan ir-rapport, il-Kummissjoni jidhrilha li d-dispożizzjonijiet tiegħu kellhom sehem importanti biex inkisbet l-istabbilizzazzjoni tas-suq tal-gass u kienet żgurata provvista xierqa tal-gass lill-UE, u li r-Regolament hu parti importanti mis-sett tal-ghodda tas-sigurtà tal-provvista tal-gass tal-UE.

Minhabba r-riskji persistenti msemmija hawn fuq, l-interess tal-atturi tas-suq, u l-potenzjal ta' benefiċċji tal-mekkaniżmu tax-xiri kongunt u tal-mekkaniżmu tas-solidarjetà, il-Kummissjoni qed tevalwa jekk għandhiex tippromovi li testendi wħud mill-miżuri jew il-miżuri kollha tar-Regolament u kif xi wħud mill-miżuri fih jistgħu jiġu integrati b'mod aktar strutturali.

Għal dan il-ghan, ir-Regolament tal-Gass rivedut (ir-Regolament (KE) 2009/715) (il-Pakkett dwar is-Swieq tal-Idroġenu u tal-Gass Dekarbonizzati) gie identifikat bħala att legali xieraq biex jiddaħħlu ċerti aspetti tal-mekkaniżmu tax-xiri kongunt u tal-mekkaniżmu tas-solidarjetà (skont is-sejbiet u t-tagħlimiet meħuda waqt l-applikazzjoni tar-Regolament). Il-koleġizlaturi bħalissa qed jaħdmu flimkien f'dan ir-rigward.